

Public Participation in Local Community Development Based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Khok Tum Subdistrict Municipality, Mueang Lopburi District, Lopburi Province

Poonsak Suwanmongkol

Master of Public Administration Program in Public Administration

Waraphon Subrunghong and Wasita Kerdphol Prasopask

Assistant Professor, Dr. Department of Public Administration

Thepsatri Rajabhat University

Corresponding Author: poonsak2904@hotmail.com

Received: December 16, 2024 Revised: January 14, 2025 Accepted: January 22, 2025

Abstract

This research aims to: 1. study the level of public participation in local community development based on the Philosophy of Sufficiency Economy; and 2. compare the participation of people in community development based on the philosophy in Khok Tum Subdistrict Municipality, Mueang Lopburi District, Lopburi Province, categorized by personal and environmental factors. Data were collected from 395 individuals using a 22-item questionnaire with a reliability coefficient of 0.988, and percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Fisher's Least Significant Difference (LSD) method for pairwise comparisons were employed to analyze the data.

The research results showed that: 1. the level of public participation in local community development based on the Philosophy of Sufficiency Economy was at a high level. Considering individual aspects, the participation levels ranked from highest to lowest as follows: gaining advantages from the Philosophy of Sufficiency Economy, an evaluation based on principles of the philosophy, an implementation of the philosophy, and decision-making based on the philosophy; 2. the comparison of the public participation in local community development based on the philosophy in Khok Tum Subdistrict Municipality, Mueang Lopburi District, Lopburi Province, showed statistically significant differences at the .05 level when categorized by ages and durations of residence in the community. However, no significant differences were found when categorized by gender, education level, occupation, and average monthly income.

Keywords: Public Participation, Local Community Development, Philosophy of Sufficiency Economy

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

พูนศักดิ์ สุวรรณมงคล

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
วารภรณ์ ทรัพย์รุ่งทอง และ วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Corresponding Author: poonsak2904@hotmail.com

ได้รับบทความ: 16 ธันวาคม 2567 ปรับปรุงแก้ไข: 14 มกราคม 2568 ตอปรับตีพิมพ์: 22 มกราคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 22 ข้อ ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.988 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การทดสอบเอฟ และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เมื่อจำแนกตามอายุและจำแนกตามระยะเวลาการเข้าอาศัยอยู่ในชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน, การพัฒนาชุมชน, แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บทนำ

กระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยไทย คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการริเริ่มการพิจารณา รวมถึงการให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งต่อมาประกาศใช้บังคับเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดการมีส่วนร่วมเพื่อให้อำนาจแก่ประชาชน ได้แก่ 1. การเลือกตั้ง และ 2. การลงประชามติ จึงกำหนดเป็นหน้าที่ให้ประชาชนใช้สิทธิอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ (พนารัตน์ มาตชนมาตล, 2564) โดยเรียกว่า “รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน” โดยเฉพาะสิทธิและการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เพิ่มเติมจากเดิมนอกจากมีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนระดับชาติ และเลือกตั้งระดับท้องถิ่นแล้ว ยังกำหนดให้สิทธิและมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและถอดถอนออกจากตำแหน่งของผู้ใช้อำนาจรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐ และมีสิทธิและมีส่วนร่วมในการตรวจกฎหมาย แต่เดิมเป็นหน้าที่ขององค์กรนิติบัญญัติเท่านั้น โดยการเข้าข้อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้สภาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมถึงการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะแผนพัฒนาหรือแผนงานโครงการของรัฐที่มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตประชาชน และสังคมโดยรวม (สถาบันพระปกเกล้า, 2565)

การพัฒนาประเทศตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ ได้แก่ เศรษฐกิจไทยมีขนาดใหญ่ขึ้น มีฐานการผลิตและบริการที่มีความเข้มแข็ง และโดดเด่นในหลายสาขา และความร่วมมือกับมิตรประเทศทั้งในรูปทวิภาคีและพหุภาคี รวมถึงความร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคและอาเซียนมีความชัดเจนขึ้น การขยายโอกาสด้านการค้า และการลงทุนของไทยเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้ประชาชนสูงขึ้น ปัญหาความยากจนลดลง และคุณภาพชีวิตประชาชนดีขึ้น การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ต้องมีการวางรากฐานของประเทศในระยะยาวให้มุ่งต่อยอดผลสัมฤทธิ์ของแผนที่สอดคล้องเชื่อมโยง และรองรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกัน ไปตลอด 20 ปี ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญใน การเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยกำหนดประเด็นการพัฒนาสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เป็นรูปธรรมในช่วง 5 ปีแรกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมของคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และได้กำหนดแนวคิด และกลไกการขับเคลื่อน และติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด 4 ประการ ดังนี้ 1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ระดับ ประกอบด้วย 1) การพร้อมรับ หรือระดับ “อยู่รอด” 2) การปรับตัว หรือระดับ “พอเพียง” และ 3) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน” 3. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ

โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” และ 4. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพเศรษฐกิจหมุนเวียนเศรษฐกิจสีเขียว (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

เทศบาลตำบลโคกตูมเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาท้องถิ่น ปัจจุบันอยู่ในแผนงานโครงการช่วงปี 2566 – 2570 โดยยึดมั่นและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่มุ่งส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่ การปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ รวมถึงการจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และที่สำคัญยังเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น การบริหาร และตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น (เทศบาลตำบลโคกตูม, 2564) ผู้วิจัยได้สอบถามผู้นำหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ทำให้ทราบว่าคนในชุมชนยังขาดความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร รายรับไม่เพียงพอต่อรายจ่ายภายในครัวเรือน ต้นทุนในการทำเกษตรสูง เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 การประชุมเสนอแผนงาน/โครงการ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านประชาชนในหมู่บ้าน มาร่วมประชุมไม่ครบตามจำนวนครัวเรือน การทำประชาพิจารณ์ การร่วมเสนอแผนงาน/โครงการโดยการจัดลำดับความเร่งด่วนตามลำดับ 1 - 5 โครงการเพื่อนำเสนอต่อกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เพื่อพิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่นำเสนอต่อไป ซึ่งแผนที่ได้เสนอไปแต่ละปีแผนงาน/โครงการที่ได้รับอนุมัติไม่ตรงกับความต้องการตามลำดับความเร่งด่วนของประชาชน ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ทำให้เกิดปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาชุมชนขึ้นว่า ทำไมประชาชนถึงขาดความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการประชุมเสนอแผนงาน/โครงการ ปัญหาจากสาเหตุใด หรือปัจจัยใดแล้วจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นได้อย่างไร และอีกประเด็นที่สำคัญที่ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของตนเอง เนื่องจากด้านการประกอบอาชีพของประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ให้ความสำคัญกับอาชีพหรือกิจกรรมของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะประเด็นปัญหา ร่วมวางแผนเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง และการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น (เทศบาลตำบลโคกตูม, 2566)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ คือ 1. การตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. การประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งมีผลจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชนทำให้เกิดผลการพัฒนาชุมชนในด้านใดบ้าง และมีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะใด เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาของเทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาล ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาล ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

พัชรี สีโรรส, และคณะ (2561) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

เกรียงไกร ชูระพันธ์ (2560) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีรูปแบบของการมีส่วนร่วม 4 รูปแบบ ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์ (2564) กล่าวว่า แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดปัญหาหรือการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมของประชาชนร่วมวางแผนและร่วมนำแผนสู่การปฏิบัติ 3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับผลประโยชน์ และ 4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามประเมินผล

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

เกรียงไกร ชูระพันธ์ (2560) กล่าวว่า คนในชุมชนมีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน เพราะคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและเป็นผู้รับผลที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนาทั้งปวง ตลอดจนได้รับมรดกแห่งการพัฒนาสืบต่อไป คนจึงนับได้ว่าเป็นเป้าหมายสุดท้ายหรือเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาชุมชน ดังนั้นจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในชุมชนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม คือ ให้มีคุณภาพ คุณธรรม และมีความสุข

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กองทัพเรือภาคที่ 2 (2564) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทรงชี้แนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่ปวงชนชาวไทยมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ในช่วงตั้งแต่ก่อนการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ เพื่อมุ่งให้พสกนิกรได้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างยั่งยืน มั่นคง และปลอดภัย ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ อีกทั้งพระองค์ยังได้ทรงพระราชทานความหมายของ “เศรษฐกิจพอเพียง” ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้ 1. กรอบแนวความคิด 2. คุณลักษณะ 3. คำนิยาม 4. เงื่อนไข และ 5. แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับจากพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์ นับตั้งแต่ปี 2517 เป็นต้นมา จะพบว่า พระองค์ท่านได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง

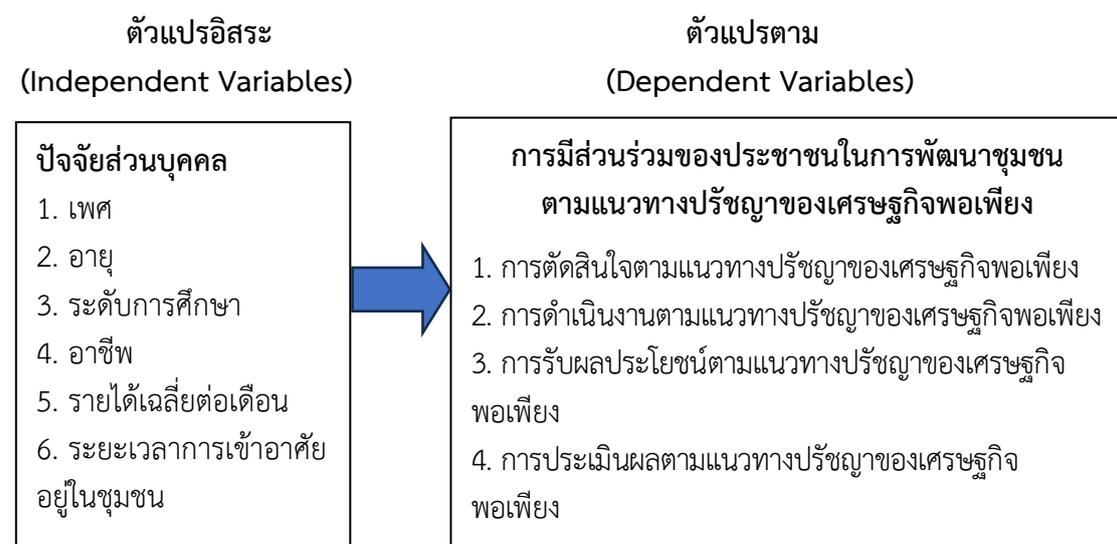
ความพหุมีพอกิน พหุมีพอใช้การรู้จักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิตซึ่งทั้งหมดนี้เป็นที่รู้กันภายใต้ชื่อว่า เศรษฐกิจพอเพียง

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างเครือข่ายเรียนรู้ ให้มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นกรอบความคิด เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตลอดจนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทยในทุกภาคส่วน วัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนทุกคนสามารถนำหลักปรัชญาฯ ไปประยุกต์ให้ได้อย่างเหมาะสม และปลูกฝัง ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนนำไปสู่การปรับแนวทางการพัฒนาให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง การขับเคลื่อนจะเป็นลักษณะเครือข่าย และระดมพลังจากทุกภาคส่วน แบ่งเป็น 2 เครือข่ายสนับสนุนตามกลุ่มเป้าหมายเบื้องต้น ได้แก่ 1. เครือข่ายด้านประชาสังคมและ 2. ชุมชนเครือข่ายธุรกิจเอกชน นอกจากนี้แล้วยังมีเครือข่ายสนับสนุนตามภารกิจ ได้แก่ 1. เครือข่ายวิชาการ 2. เครือข่ายสร้างกระบวนการเรียนรู้ และ 3. เครือข่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

สรุป การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมให้ประชาชนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ โดยมีการสนับสนุนมาจากเครือข่ายต่าง ๆ ในสังคม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงได้ทำการสังเคราะห์จนได้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีจำนวน 29,886 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน .05 (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน การสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีจำนวน 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการเข้าอาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4 ด้าน ได้แก่ 1. การตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. การประเมินผลตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษารูปแบบและวิธีการในการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 รวบรวมเนื้อหาและสาระต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้กำหนดขึ้นในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย

3.1.3 สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการและที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และขอคำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจัดพิมพ์เป็นชุดคำถามเพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องต่อไป

3.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข และให้ความเห็นชอบ เพื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามแต่ละข้อมีอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 ในการวิจัยครั้งนี้แบบสอบถามแต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 จึงถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

3.2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้การหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.988 จึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วจัดพิมพ์เป็นชุดคำถามแล้วนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2.3 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้วไปเก็บกับประชากร เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยจัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้พร้อม จำนวน 395 ชุด และจัดแยกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล และตรวจสอบ

4.2 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ และรับคืนด้วยตนเองทันทีเมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว

4.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทำการตรวจนับและตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม สรุปรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และอภิปรายผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจความถูกต้องในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และมีความถูกต้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มากำหนดรหัสและลงรหัสข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 วิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560)

5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้มาจากแบบสอบถามที่วัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560)

5.2.3 แปลความหมายของค่าเฉลี่ยคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยใช้หลักเกณฑ์การกำหนดระดับ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
อยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2.4 ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) โดยการทดสอบด้วยค่าเอฟ (F-test) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's Least-Significant Difference: LSD, อ้างอิงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560)

ผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 46.10 มีอายุมากกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.82 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 37.97 อาชีพส่วนใหญ่เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 36.71 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.04 และระยะเวลาการเข้าอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 69.37

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาล ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ดังนี้

ตาราง 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาล ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ด้านภาพรวม

ด้านภาพรวม	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. การตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.46	มาก
2. การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.35	0.43	มาก
3. การรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.48	0.49	มาก
4. การประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.41	0.46	มาก
รวมเฉลี่ย	4.39	0.40	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาล ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไป

หาน้อย ได้แก่ การรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.49) รองลงมา ได้แก่ การประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.46) การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.43) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.46)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาล ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ดังนี้

3.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ย จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	ชาย (n=182)		หญิง (n=213)		t	p
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D.		
1. การตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.34	0.46	4.31	0.46	0.544	.587
2. การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.37	0.42	4.34	0.45	0.734	.463
3. การรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.47	0.47	4.48	0.52	-0.211	.833
4. การประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.40	0.46	4.41	0.47	-0.029	.977
ภาพรวม	4.40	0.38	4.38	0.41	0.286	.775

3.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในรายด้าน พบว่า การรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	1.532	4	.383	1.772	.134
	ภายในกลุ่ม	84.300	390	.216		
	รวม	85.831	394			
2. การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	1.424	4	.356	1.858	.117
	ภายในกลุ่ม	74.744	390	.192		
	รวม	76.168	394			

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามอายุ (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
3. การรับผลประโยชน์ตาม แนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	2.351	4	.588	2.393	.050*
	ภายในกลุ่ม	95.812	390	.246		
	รวม	98.163	394			
4. การประเมินผลตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	2.616	4	.654	3.027	.018*
	ภายในกลุ่ม	84.259	390	.216		
	รวม	86.875	394			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.797	4	.449	2.860	.023*
	ภายในกลุ่ม	61.253	390	.157		
	รวม	63.049	394			

*p ≤ .05

3.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การตัดสินใจตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	1.148	4	.287	1.321	.261
	ภายในกลุ่ม	84.684	390	.217		
	รวม	85.831	394			
2. การดำเนินงานตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.802	4	.201	1.038	.387
	ภายในกลุ่ม	75.366	390	.193		
	รวม	76.168	394			
3. การรับผลประโยชน์ตาม แนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.686	4	.172	.687	.602
	ภายในกลุ่ม	97.477	390	.250		
	รวม	98.163	394			
4. การประเมินผลตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.699	4	.175	.791	.531
	ภายในกลุ่ม	86.176	390	.221		
	รวม	86.875	394			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.550	4	.137	.857	.490
	ภายในกลุ่ม	62.500	390	.160		
	รวม	63.049	394			

p > .05

3.4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การตัดสินใจตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	1.186	4	.296	1.366	.245
	ภายในกลุ่ม	84.646	390	.217		
	รวม	85.831	394			
2. การดำเนินงานตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.691	4	.173	.892	.468
	ภายในกลุ่ม	75.477	390	.194		
	รวม	76.168	394			
3. การรับผลประโยชน์ตาม แนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	1.107	4	.277	1.112	.350
	ภายในกลุ่ม	97.056	390	.249		
	รวม	98.163	394			
4. การประเมินผลตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.977	4	.244	1.109	.352
	ภายในกลุ่ม	85.898	390	.220		
	รวม	86.875	394			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.688	4	.172	1.075	.368
	ภายในกลุ่ม	62.361	390	.160		
	รวม	63.049	394			

p > .05

3.5 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การตัดสินใจตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.065	3	.022	.099	.961
	ภายในกลุ่ม	85.767	391	.219		
	รวม	85.831	394			
2. การดำเนินงานตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.024	3	.008	.041	.989
	ภายในกลุ่ม	76.144	391	.195		
	รวม	76.168	394			
3. การรับผลประโยชน์ตาม แนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.519	3	.173	.692	.557
	ภายในกลุ่ม	97.645	391	.250		
	รวม	98.163	394			

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
4. การประเมินผลตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.268	3	.089	.404	.750
	ภายในกลุ่ม	86.607	391	.222		
	รวม	86.875	394			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.139	3	.046	.289	.834
	ภายในกลุ่ม	62.910	391	.161		
	รวม	63.049	394			

p > .05

3.6 จำแนกตามระยะเวลาการเข้าอาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในรายด้าน พบว่า การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามระยะเวลาการเข้าอาศัยอยู่ในชุมชน

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การตัดสินใจตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	.956	2	.478	2.207	.111
	ภายในกลุ่ม	84.876	392	.217		
	รวม	85.831	394			
2. การดำเนินงานตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	1.154	2	.577	3.016	.050*
	ภายในกลุ่ม	75.014	392	.191		
	รวม	76.168	394			
3. การรับผลประโยชน์ตาม แนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	1.226	2	.613	2.478	.085
	ภายในกลุ่ม	96.937	392	.247		
	รวม	98.163	394			
4. การประเมินผลตาม แนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	2.993	2	1.496	6.993	.001*
	ภายในกลุ่ม	83.882	392	.214		
	รวม	86.875	394			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.386	2	.693	4.405	.013*
	ภายในกลุ่ม	61.663	392	.157		
	รวม	63.049	394			

*p ≤ .05

สรุปผลจากการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาล ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 60 ปี มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. มีอาชีพส่วนใหญ่เกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท และมีระยะเวลาการเข้าอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี จำนวน 4 ด้าน และภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. การรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. การตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เมื่อจำแนกตามอายุ และจำแนกตามระยะเวลาการเข้าอาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี นำมาอภิปรายดังนี้

1. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กำพล ศรีโท, และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ทั้ง 4 ด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านการตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมเสนอแนวทางหรือการตัดสินใจในการพัฒนาชุมชน เช่น โครงการปรับแต่งภูมิทัศน์ตามถนนสายต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิรติวรรณ กัลป์ยามมิตร, และคณะ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลหัวดง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติตามแผนงานตามโครงสร้างของเทศบาล เช่น การเข้าร่วมฝึกอบรมเพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ระบาดในชุมชน, การเฝ้าระวังภัยจากไหม เพื่อพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช

พุ่มดารา (2560) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลคลองโยง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการใช้แหล่งน้ำในชุมชน เช่น ระบบน้ำประปาหมู่บ้าน ในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาวี กลิ่นอุบล (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาเงิน ตำบลห้วยยางโทน อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการชุมชน เพื่อปรับปรุงกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช พุ่มดารา (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลคลองโยง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี นำมาอภิปรายดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนทุกครั้งที่มีโอกาส สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศ ปานเจียง, และคณะ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาชุมชนบ้านพรุ เขต 2 ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามอายุ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ไม่มีภาระงานประจำจึงสามารถเข้าร่วมในการพัฒนาชุมชนได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยเฉพาะด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศ ปานเจียง, และคณะ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาชุมชนบ้านพรุ เขต 2 ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไม่ได้เกิดจากระดับคุณวุฒิทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิรติวรรณ กัลป์ยาณมิตร, และคณะ (2563) ได้ศึกษาวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลหัวดง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

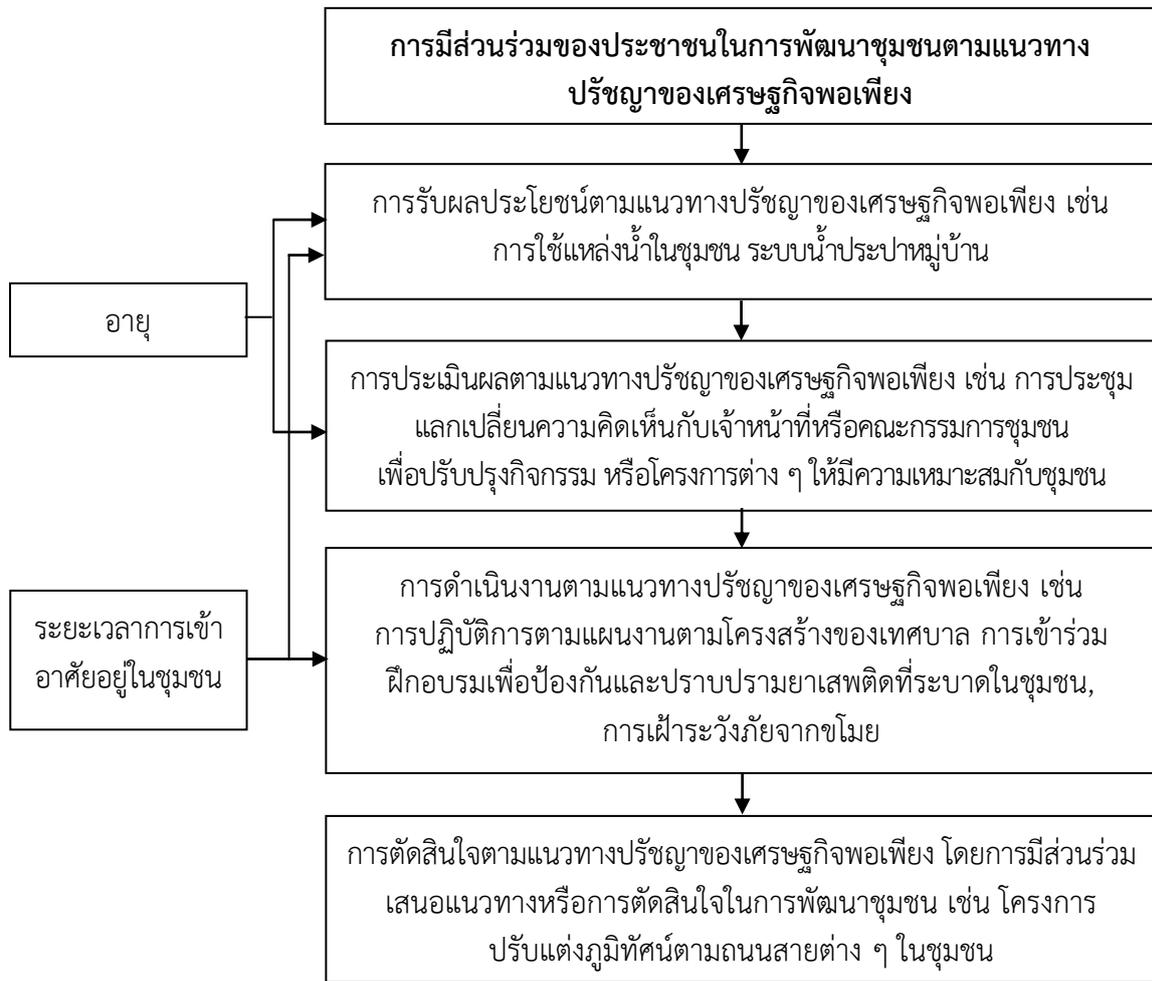
2.4 จำแนกตามอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็จะเข้าร่วมในการพัฒนาชุมชนในลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน เช่น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการรับประโยชน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กীরติวรรณ กัลป์ยามิตร, และคณะ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลหัวดง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า อาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนที่มียาเฉลี่ยต่อเดือนไม่เท่ากันจะตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน เช่น การมีส่วนร่วมด้านการลงแรง การมีส่วนร่วมในการบริจาค สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาวิ กลิ่นอุบล (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหัวเขาเงิน ตำบลห้วยยางโพน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า รายได้ที่ต่างกันมีส่วนร่วมไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 จำแนกตามระยะเวลาการเข้าอาศัยอยู่ในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไปจะมีความผูกพันต่อชุมชนจึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการดำเนินงาน และด้านการรับผลประโยชน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาวิ กลิ่นอุบล (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหัวเขาเงิน ตำบลห้วยยางโพน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในชุมชนที่ต่างกันที่ต่างกันมีส่วนร่วมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย โดยข้อมูลที่ได้รับเป็นข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทหลักในการพัฒนาเพื่อความสำเร็จของชุมชนและตอบสนองความต้องการชุมชนก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของชุมชนโดยส่วนรวมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสร้างสรรค์ตามแนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 4 ประการ ของ Cohen, & Uphoff (1980) ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล ดังแสดงในแผนภูมิ 1

ภาพ 2 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการตัดสินใจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนหรือวางแผนการ พัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นเทศบาลตำบลโคกตูม ควรให้ประชาชนในชุมชน หรือตัวแทนของชุมชนแต่ละชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานในโครงการต่าง ๆ ในปัจจุบันประมาณนั้น ๆ ด้วยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนผู้มีส่วนร่วมไม่เพียงแต่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหา แต่ยังสามารถเรียนรู้ด้วยว่าการตัดสินใจโดยองค์กรในชุมชนควรจะเป็นอย่างไรและทำไมจึงต้องตัดสินใจดังกล่าว การมีส่วนร่วมของประชาชนยังเป็นเวทีการฝึกที่มีประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่นในอนาคต

2. ด้านการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมในการบริจาคทรัพยากรส่วนบุคคลให้กับเทศบาลในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เงิน เครื่องดื่ม อาหาร เป็นต้น เพื่อพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นเทศบาลตำบลโคกตูมควรมีจัดทำแผนงานและโครงการโดยให้ประชาชนรู้สึกว่าได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมทำแผนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนได้รับการแก้ไขปัญหาที่มีการตอบสนองรับผลประโยชน์ร่วมกันอย่างทั่วถึง

3. ด้านการรับผลประโยชน์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการจัดฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพที่ทางเทศบาลจัดขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เช่น การนวดแผนไทย อาหารคาว-หวาน เย็บผ้าไหม เป็นต้น ในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น เทศบาลตำบลโคกตูมควรมีการจัดโครงการต่าง ๆ ในการฝึกอบรมให้กับประชาชนที่มีความสนใจในชุมชน ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนเกิดความยั่งยืน

4. ด้านการประเมินผลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นเทศบาลตำบลโคกตูม ควรมีจัดทำข้อมูล กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติ เผยแพร่ให้กับประชาชน เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ รวมทั้งมีการติดตามการประเมินผลงานการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน และมีการวัดผลความพึงพอใจของประชาชนอย่างสม่ำเสมอด้วย ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของเทศบาลได้ง่าย และรวดเร็ว จากแหล่งที่อ้างอิงได้ เช่น จากเว็บไซต์เทศบาลตำบลโคกตูม ปิดประกาศทั้งในเทศบาลตำบล และแหล่งชุมชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ผู้สนใจควรทำการศึกษาร่วมกันของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เทศบาลอื่น ๆ ในอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เพราะจะทำให้ทราบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในแต่ละเทศบาลตำบล มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละเทศบาลมากน้อยเพียงใด

2. ผู้สนใจควรทำการศึกษาเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลอื่น ๆ ใกล้เคียง เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองทัพเรือภาคที่ 2. (2564). “เศรษฐกิจพอเพียง” ในหลวงรัชกาลที่ 9. https://www.nac2.navy.mi.th/index.php/main/detail/content_id/1241
- กীরติวรรณ กัลยาณมิตร, สันถนัฐ จักรภัทรวงศ์, และวิจิตรา ศรีสอน. (2563). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนตำบลหัวดวง อำเภอมือง จังหวัดพิจิตร. *วารสารรัฐศาสตร์ภาคย์*, 14(34), 69-85. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/download/205775/165305/842663>
- เกรียงไกร ชูระพันธ์. (2560). *เทคนิคการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาสังคม*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- กำพล ศรีโท, ภมร ชันระหัตต์ , และธนิศร ยืนยง. (2565). การพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 16(3), 286-302. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/hsjournalnmc/article/view/262772/175904>
- เทศบาลตำบลโคกตูม. (2564). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 - 2570)*. <https://www.khok.toom.go.th./index>
- เทศบาลตำบลโคกตูม. (2566). *แผนพัฒนาตำบล 5 ปี*. ลพบุรี: ผู้แต่ง.
- ธวัช พุ่มดารา. (2560). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของเทศบาลคลองโยง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS (พิมพ์ครั้งที่ 17)*. บิสซิเนสส์แอนด์ดี.
- ประภาศ ปานเจียง, ยุวัลดา ชูรักษ์, และฉัตรจงกล ตูลนิชกะ. (2561). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา ชุมชนบ้านพรุ เขต 2 ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ใน การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9 วันที่ 20 – 21 กรกฎาคม 2561 (หน้า 962-973). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. <https://shorturl.asia/6LNsZ>
- พนารัตน์ มาศมาตล. (2564). *การมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. สถาบันพระปกเกล้า.
- พัชรี สีโรรส, บรรเจิด สิงคะเนติ, ถวิลวดี บุรีกุล, อัมพร ชำรงลักษณะ, และมานวิภา อินทรทัต. (2561). *หลักธรรมาภิบาล. สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า*.
- วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์. (2564). *การมีส่วนร่วมของชุมชน: จากแนวคิดสู่การพัฒนาคุณภาพชุมชน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. คลังน่านวิทยา.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2565). *ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ*. ผู้แต่ง.

สุธาวิ กลิ่นอุบล. (2562). *การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโทน อำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร]. DSpace at Silpakorn University. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2696/1/58260307.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564*. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566 – 2570*. สำนักนายกรัฐมนตรี.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing* (5th ed.). Harper Collins.

Yamane, T. (1970). *Statistic: An Introductory Analysis* (2nd ed.). Harper & Row.